

#1 Besturingssystemen AKA UNIX uit 1970

Notities Dries Kennes 2018-2019.

#2 Het allerbelangrijkste: Niet kennen

(Volgens Simon zijn notities. Use at your own risk.)

- 5.15.1 Consistentie van het filesystem
- 5.15.2 Racesituaties (vanaf p155 "Een proces kan een file ontlinken terwijl een ander proces de file open heeft" weer wel kennen!)
- 5.17 Abstractie van filesystemen
- 5.18 Onderhouden van filesystem (niet grondig kennen)
- 6.5 de titels kennen, maar niet per se de inhoud grondig. Gewoon weten dat de manipulaties mogelijk zijn.
- 7.5 vanaf "Tot nu toe hebben we aangenomen dat tekst en data van het proces" op p257 niet meer kennen
- 9.2.4 Demand paging op minder geavanceerde hardware
- 10.1.0 De titels kennen, bij open de abstracte structuur
- 10.1.3 Interrupthandlers
- 10.2 Diskdrivers ni kennen tot aan "Utilityprogramma's kunnen de.." op p378

#2 Examen

MMU is altijd 1 keer het juiste antwoord ergens.

Dit is een clustervak, dit examen is 60% v/h totaal. Het labo OS is 30%. Het labo DB is 10%.

- 10 detail/besprek vragen, ong. 1 per hfdst. (Schriftelijk, gesl. boek, 30 min, op 10/40)
 - Voorbeeldvragen (gebaseerd op uitleg, niet op vorige examens)
 - Welke cache systemen zijn er? (buffercache, inodes, clist, pageframedata)
 - Waarom fclose doen, als ze toch bij exit al sluiten? (Om files vrij te geven, om cache te sparen, omdat er maar ~20? fd zijn per proc)
 - Waar/wanneer wordt context bewaard? (syscall, sleep, interrupt, ...?)
 - Round robin scheguler met multiple feedback, bespreek?
 - Bespreek PID 0 of 1? (init/swapper + uitleg...)
 - clist vs block devices
 - Wat is het belang van CPU niveaus?
 - Vorige examens
 - Verschil tussen wait en pause?
 - Nadelen van disk cache
 - voordelen van aparte text region
 - Deadlock
 - Verschik tussen interupt en exception
 - Control terminal
 - Verschik tussen reference en link count
 - Wat is kritische zone
 - Verschil user/kernel mode
 - blocking read ahead
 - mount

- register context v/e proc
 - sleep op hoog vs laag niveau
 - procesgroep
 - bepalen van prioriteit in kernel mode (met runtime teller ding?)
 - bepalen van prioriteit in user mode (met nice?)
 - delayed write
 - verschil tussen niet gelockte: buffer en inode (buffer staat altijd op vrije lijst, inode enkel als ref == 0)
 - Functies van een sleepadres
 - cblock
- Bespreek 2 algoritmen. (Mondeling, open boek/listings/notas/..., op 10/40)
 1. Uit hfdst 9 of de context switch
 2. Alles behalve hfst 9 en context switch
- Tekening (Schriftelijk, open boek/listings/notas/..., op 15/40)
- Extraatje (op 5/40)

#2 Tabellen

Niet volledig, maar het belangrijkste (zeker voor de teken oefening) staat er op. Zie ook de [UnixMemoryLayout](#) PDF!

Gebaseerd op p171-173

- Region table
 - Type (Data, Stack, Text)
 - Reference Count
 - Size
 - → I-Node (bij type Text)
- Process table
 - PID & PPID & PGR
 - Status (Zombie, Running, ...)
 - Alarm
 - Signal
 - Nice
 - Exit
 - 'Per Process Region Table' (3x → Region)
- User table
 - → Process
 - Effective & Real UID & GUID
 - Current & Parent & Root DIR (3x → I-Node)
 - File mask
 - Signal handlers: 32x → functions, or SIG_DFL (0), or SIG_IGN (1)
 - 'User File Descriptor Table' (~20x → File)
 - (Kernel stack)
- File table
 - Mode
 - Reference Count
 - Offset
 - → I-Node
- I-Node table
 - Permissions
 - Reference Count
 - Link Count

#2 Signals

Symbol	Number	Action	Meaning
SIGHUP	1	exit	Hangs up.
SIGINT	2	exit	Interrupts.
SIGQUIT	3	core dump	Quits.
SIGILL	4	core dump	Illegal instruction.
SIGTRAP	5	core dump	Trace trap.
SIGIOT	6	core dump	IOT instruction.
SIGEMT	7	core dump	MT instruction.
SIGFPE	8	core dump	Floating point exception.
SIGKILL	9	exit	Kills (cannot be caught or ignored).
SIGBUS	10	core dump	Bus error.
SIGSEGV	11	core dump	Segmentation violation.
SIGSYS	12	core dump	Bad argument to system call.
SIGPIPE	13	exit	Writes on a pipe with no one to read it.
SIGALRM	14	exit	Alarm clock.
SIGTERM	15	exit	Software termination signal.
SIGUSR1	16	exit	User defined signal 1
SIGUSR2	17	exit	User defined signal 2
SIGCHLD	18	ignore	Death of a child (special)
SIGPWR	19	ignore	Power fail

(Er zijn er 32, maar die laatste staan niet in de cursus.)

#2 Algoritmes

1. Overzicht
2. Inleiding
3. Buffercache
 - `lru` Least Recently Used [p46]
 - `getblk` Lezen/Schrijven van diskblokken [p51]
 - `brelse` Vrijgave buffer [p54]
 - `bread` Block read [p63]
 - `breada` Block read & Read ahead [p63]
 - `bwirte` Block write [p64]
4. Files & INodes
 - `iget` Vind & Lock inode [p74]
 - `iput` Zet inde weer vrij, schrijf indien nodig [p76]
 - `bmap` Byte-offset -> Blocknr [p80]
 - `namei` path -> inode [p85]
 - `ialloc` Nieuwe inode zoeken [p90]

- `ifree` inode vrijgeven/deleten [p92]
- `alloc` Nieuwe block op disk zoeken [p93]

5. Sycalls voor FS

- `open` Open file [p105]
- `read` Lees N bytes uit file [p109]
- `creat` Maak file [p120]
- `mknod` Maak "speciale" files [p123]
- `chdir` Verander cdir [p124]
- `pipe` Maak een pipe [p127]
- `skip mount` [p138]
- `skip iget (met mount)` [p141]
- `skip namei (met mount)` [p141]
- `skip umount` [p144]
- `link` Hard-Link file [p147]
- `unlink` Verwijder (naam van) file [p151]

6. Proces structuren

- `inthand` Handel interrupt/exception af [p188]
- `syscall` Handel syscall af [p191]
- context switch [p196]
- `skip allocreg` [p199]
- `skip attachreg` [p200]
- `skip growreg` [p202]
- `skip loadreg` [p205]
- `skip freereg` [p207]
- `skip detachreg` [p207]
- `skip dupreg` [p209]
- `sleep` [p213]
- `wakeup` [p214]

7. Procesbesturing

- `fork` Ga heen en vermenigvuldigt u [p232]
- `issig` Ontvang signalen (+kindjes dood) [p235]
- `psig` Handel signalen af [p236]
- `exit` Ge moogt naar huis gaan [p247]
- `wait` Wacht op de dood van een kind [p249]
- `exec` Transmuteer in een ander proces [p253]
- `skip xalloc` [p260]
- `brk` Vraag meer geheugen [p267]
- `start` Bootstrap PID 0/1 [p274]
- `init` PID1 [p276]

8. Scheduling

- `schedule_proces` Het eigenlijke context switchen [p289]
- `klok` Klok interrupt [p304]

9. Geheugenbeheer

- `malloc` (Niet exact hetzelfde als libc malloc!) [p318]
- `swapper` PID0 [p326]
- `vfault` Page fault handler (geldigheid) [p347]
- `pfault` Page fault handler (protection) [p352]

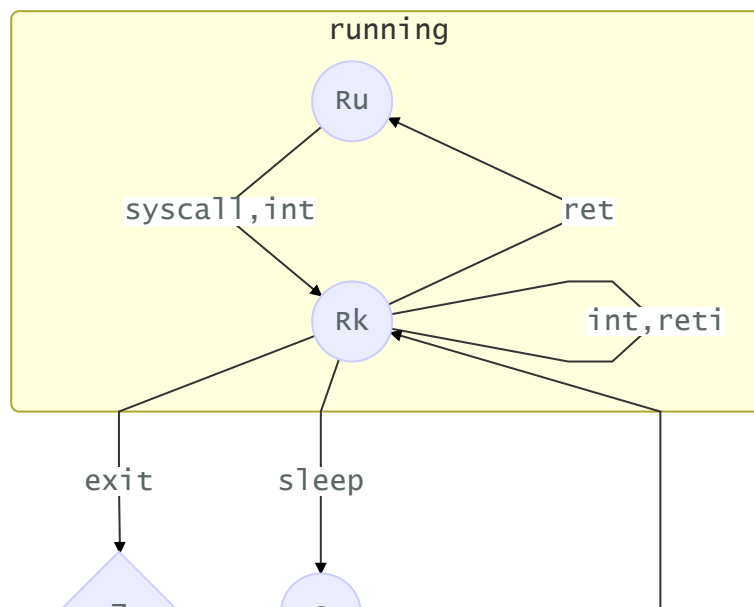
10. IO

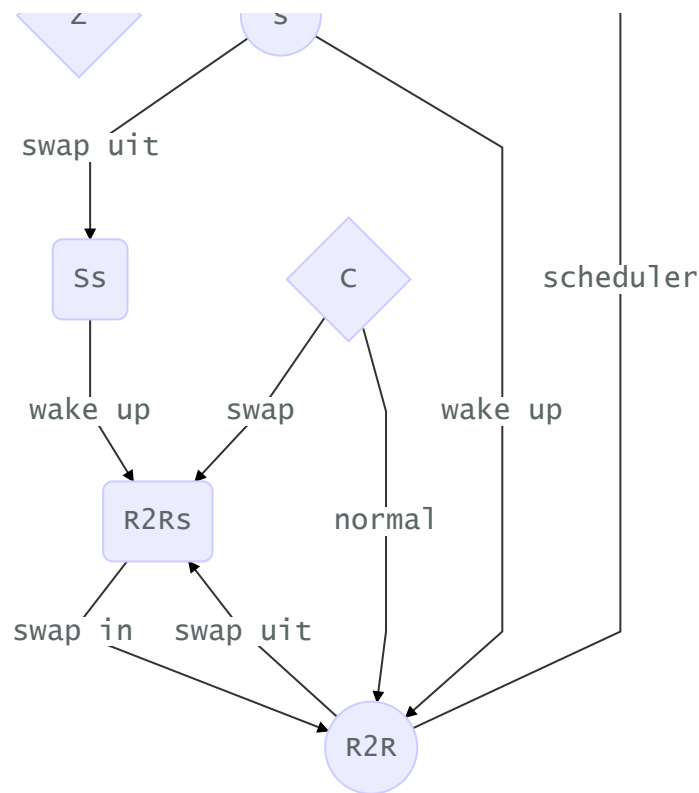
- `skip open (voor device drivers)` [p367]
- `skip close (voor device drivers)` [p370]
- `terminal_write` [p387]

- terminal_read [p390]
- login [p398]

#2 Process states (Zie p169)

#	Afk.	Naam
1.	Ru	Running (user mode)
2.	Rk	Running (kernel mode)
3.	R2R	Ready to run
4.	S	Sleep
5.	R2Rs	Ready to run (in swap)
6.	Ss	Sleep (in swap)
7.	I*	Interrupted Bestaat eigenlijk niet, hier wordt proc onderbroken.
8.	C	Created
9.	Z	Zombie

#2 Notities

"De kernel" is geen process, syscalls, interrupts, ... worden altijd uitgevoerd in de context van een user process. (Zie ook p186)

(Er zijn wel speciale processen, zoals swapper etc)

Interrupt (= verwacht) != exceptie (= onverwacht).

Excepties kunnen "in" een instructie komen (de instructie wordt dan opnieuw gedaan na de handler), interrupts enkel tussen twee instructies.

De afhandeling is echter wel hetzelfde (toch bij UNIX).

Kritieke zone = atomic operation (Moet in een keer, bvb lijst aanpassen).

Dan kunnen sommige interrupts worden uitgezet. Moet zo kort mogelijk zijn.

#3 3. Buffercache

Everything's a file! (devices etc)

Block devices gaan via buffercache, character devices niet.

Unix FS indeling:

1	Boot	Super	inodes ...	data ...
2	512	512	i x 512	n x 512

- Boot block: Bootloader. Elke FS heeft die, maar 1 is nodig.
- Super block: Toestand van FS. (size, i, n, partial free lists, ...)
- Inodes: *Vaste lengte* inode lijst. 0 bestaat niet, 1 is de eerste.
- Data: De rest v/d disk, opgedeeld per block. Elke block kan maar tot 1 inode behoren.

Programma code = Text. (Er is ook Data en Stack.)

Er zijn 2 speciale processen, PID 0 en 1.

PID 0 wordt "met de hand" gemaakt bij boot. Die fork't naar PID 1.

PID 0 wordt de "swapper", PID 1 wordt "init".

Kernel stack is apart van user stack (staat in user structuur, fixed len)

Syscall gebeurt via `trap` instructie (software interrupt). Parameters via registers of stack.

Buffercache Status:

- Locked?
- Geldig?
- Delayed Write? (moet nog schrijven voor vrijgeven)
- Oud? (deel van delayed write eigenlijk)
- Busy? (lezen of schrijven nu bezig)
- Proces waiting? (er wacht iemand op lock)

Buffercache voor/nadelen [p65]

#3 4. Files & Inodes

Inode op disk heeft geen ref. count, want die zou altijd 0 zijn. [p72]

#3 5. Sycalls voor FS

`dup` wijst naar hetzelfde filelabel element! Offset zijn dus shared!

`link` heeft *deadlock* scenario!

#3 6. Proces structuren

`U` is enkel binnen huidige proc beschikbaar, daarom is dit apart van proc.

#3 7. Procesbesturing

#3 8. Scheduling

Prioriteit op basis van CPU usage [p293-296]

`nice` [p296]

UNIX is niet realtime. *niet 'heel heel snel' dus :P*

#3 9. Geheugenbeheer

Swappen voor een fork [p323]

Demand paging [p331]

#3 10. IO

Yet another cache: clijsten [p383]